

**Procenta počítaná trojčlenkou**

## Příklad 1: Vypočítej 3,8% z 425

*umíme pomocí jednoho procenta*

$$1\% \text{ z } 425 \dots\dots\dots 425 : 100 = 4,25$$

$$3,8\% \text{ z } 425 \dots\dots\dots 3,8 \cdot 4,25 = 16,15$$

3,8 krát více

$$\begin{array}{r} 4,25 \\ \cdot 3,8 \\ \hline 3400 \\ 1275 \phantom{0} \\ \hline 16,150 \end{array}$$

*\* pomocí procent, jako desetinného čísla*

$$\underline{3,8\%} = \frac{3,8}{100} = 3,8 : 100 = \underline{0,038}$$

$$3,8\% \text{ z } 425 = 0,038 \cdot 425 = \underline{16,15}$$

- Při počítání procent platí přímá úměra:
- Čím více procent tím větší procentová část ze stejného základu.
- Použijeme trojčlenku.

### Příklad 3: Vypočítej 28% z 420. Použij trojčlenku

420.... základ (100%)

28% ... procenta

x ... procentová část

$$\begin{array}{ccc} \uparrow & 100\% & \dots\dots\dots 420 \uparrow \\ & 28\% & \dots\dots\dots x \end{array}$$

---

PÚ

$$x : 420 = 28 : 100$$

$$x = \frac{420 \cdot 28}{100}$$

$$x = \frac{11\,760}{100}$$

$$\underline{x = 117,6}$$

28% z 420 je 117,6.

**Příklad 4:** Obchodník nakupuje trička ve velkoobchodě za 125 Kč. Při prodeji připočítává k velkoobchodní ceně 8% navíc. Za kolik Kč trička prodává?

↑ 100% (základ) .....125Kč ↑ PÚ  
108% ..... x Kč (o 8% více) ←

$$x : 125 = 108 : 100$$

$$x = \frac{125 \cdot 108}{100}$$

$$x = \frac{13\,500}{100}$$

$$\underline{x = 135 \text{ Kč}}$$

Odpověď: Trička prodává za 135 Kč.

- Když je počet procent větší než 100, pak je **procentová část větší než základ.**

**Příklad 5:** Při nákupu nad 500Kč vám poskytneme slevu 7%.

Pan Novák nakupuje 7 kg barvy v ceně 86Kč za jeden kg. Bude mít na slevu nárok? Kolik nakonec zaplatí?

Ma' na slevu nárok?

$$\begin{array}{r} 86 \\ \cdot 7 \\ \hline 602 \text{ Kč} \end{array} \quad \text{ANO}$$

(100% - 7%)

$$\begin{array}{rcl} \uparrow 100\% & \dots\dots & 602 \text{ Kč} \uparrow \text{PV} \\ \uparrow 93\% & \dots\dots & x \text{ Kč} \end{array}$$

$$x : 602 = 93 : 100$$

$$x = \frac{602 \cdot 93}{100}$$

$$x = \frac{55986}{100}$$

$$x = 559,86 \doteq \underline{560 \text{ Kč}}$$

Odpověď: Pan Novák zaplatí po slevě 560 Kč.

# DÚ- učebnice str. 58-61

- **58/cv. 17 A** nejdříve **převeď** procenta na **desetinné číslo** a pak počítej (  $7,3\% = 0,073$  )
- **Počítej trojčlenkou:**
  - 60/cv.1A
  - cv.2
  - cv.3
  - cv.4
  - cv.5